

Azap Tuşu

Nureddin Yıldız'ın 09.04.2023 tarihli (445.) Hayat Rehberi dersidir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ. وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمْ عَلَی سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِیْنَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Aziz kardeşlerim,

İnsan merak ediyor, şu sosyal medyanın olmadığı zamanlarda insanın sosyalliği yok muydu? Cep telefonlarıyla oynama zamanı olmadan insanlar nasıl hayat yaşıyorlardı?

O kadar istila etti ki cep telefonları ve sosyal medya hayatımızı, zevklerimizi, ibadetlerimizi, ailemizi, işimizi, yolculuğumuzu, dikkatimizi... adeta "Cep telefonu olmadan önce yaşamıyorduk herhâlde!" diyesi geliyor insanın.

Görünen o ki gelecek günlerimiz, çok uzun yıllar geçmeden, bugüne de rahmet okutacak gibidir. Sosyal medya adı verilen bu eğlence hızlı bir şekilde hepimizi işgal etmiş durumdadır. Ve enteresandır, yaşı dolmamış çocukları bile kendine çekmiş ve işgal etmiştir. Daha enteresanı ise eli titreyecek kadar ileri yaşlı pir-i fanilerin dahi sosyal medyadan ve cep telefonundan teselli bulduklarını görmekteyiz.

Sadece namazlarımızı engelliyor, Kur'an okuyamıyoruz tespitiyle kalmıyoruz; artık yemeğimizi bile neredeyse bize o yedirecek, yemekte bile meşgul olduğumuz için yoğurdu üstümüze dökecek hâlde gelmişiz diyoruz. Git gide önceki hâlde rahmet okutacak bir yoğunlukla bu süreç yaşanmaktadır.

Bu dünyada önümüze çıkan nimetlere düşman olmamız Allah Teâlâ'nın kulları olarak mümkün değildir. Üzüme düşman olamayız; şaraba düşmanız. Bıçağa karşı değiliz; canlıya zarar vermeye karşıyız. Allah'ın nimetlerinin yanlış kullanılmasından rahatsız olmalıyız; nimetlerin kendilerinden değil. "Allah niye üzüm yarattı!" diyemeyiz. Kötüler yüzünden iyileri yok kabul edemeyiz. Kabil Habil'i öldürdü diye insana kökten lanet edemeyiz. Kötülüğe lanet ederiz, düşmanlık ettiğimiz de kötülük ve hatadır.

Mevcut teknolojinin basit bir düşmanı olmak (cep telefonuna düşmanlık) akıllıca olmadığı gibi Müslümanca bir hareket hiç değildir. Allah'ın nimetlerinden biri olan bu eşya yeri geliyor, depremde insan kurtarmada bile kullanılıyor. Uzun yolları kısaltıyor, zoru kolaylaştırıyor, işleri hallediyor... Üzüm gibi; üzüm olarak faydalanılabilir ancak bundan şarap yapıldığında iş değişecek, sıkıntı ortaya çıkacaktır. Cep telefonları nimet olarak değerlendirilip kullanıldığında öyle büyük bir fayda üretmektedir ki bunun için sabahlara dek şükür secdesine kapanılsa az gelir. Problem, obezite noktasına gelecek kadar ekmek yiyen ve patlayacak kadar şişen insanlar gibi cep telefonu tüketiyor oluşumuzdur. Nimet olarak önümüze konmuş cep telefonu, onu kullandığımız bir şey olması gerekiyorken tam tersine bizi kullanmaktadır. Ne devletler ne ebeveynler mevcut manzaraya bir çare üretebilmektedir.

Anne-baba gün boyu kendileri o cihazla meşgul oldukları hâlde "Ders çalışmanı engeller, kötü yerlere bakarsın" diyerek çocukların elinden telefonu almaya ve erişimini engellemeye çalışıyorlar. Bu bir savaş nedeni olmaktadır elbette! Bir ülkenin sınırlarını, hava sahasını geçmek bile belki mazeretle altından kalkılabilecek bir şey olur da 5 yaşındaki çocuğun telefonuna dokunmak babayığitlik ister! O hakka dokunmak dünyanın en önemli hakkını ihlâl demektir!

Emin olunuz, bir savaş işgaliyle karşılaşan herhangi bir ülkenin vatandaşının o zor durumundan daha basit durumda değiliz. İnsanlar ellerinden gelse namaz kılarken dahi bu cihazlarla oynamayı bırakmazlar -öyle hızlı ve yaygın bir musibet hâline gelmiştir bu nimet.

Çocuk ve nesil derdi taşıyan, ahirette hesap kaygısı ve imanı olan herkes bu konuyla ilgilenmek zorundadır. Katî olarak söyleyebiliriz ki mevcut manzara, hiçbir devlet planıyla engellenebilir de

değildir. Zira devlet bir, iki, birkaç gün önlemiş olsa da kendi elini de bağlamış olacağından sistemi kilitleyemez. Cep telefonlarını satmamayı kararlaştırırsa kendi aleyhine olacağından bunu yapamaz.

Biz Âdem aleyhisselamdan bugüne insanoğlunun biriktirdiği teknoloji ve nimet macerasının en yüksek noktasıyla karşı karşıyayız. İnsan bugüne dek nasıl cep telefonu gibi bir büyük nimet görmediyse aynı oranda da ilk gününden beri böyle bir imtihan-musibet görmüş değildir. Bu öyle enteresan bir şeydir ki insanların iletişim kurması ve hatta evlenmelerini de sağlamakta ama yatak odasında iki kişi arasında duvarlar ören bir fitneye de dönüşebilmekte, eşlerin ayrılığına ve çocukların aileden kopuşlarına zemin hazırlayabilmektedir.

Kardeşlerim,

Sosyal medyanın, internetin, telefonun kullanımı bir nimet olarak önümüzde duruyor olsa da günümüzde artık külfet olma oranı, nimet olma durumunu kat be kat geçmiştir. Telefon için “Yasak! Bundan böyle bu eve giremez telefon!” gibisinden bir uygulama mümkün olmadığına, hayatın ve hatta sağlığın bile bu cihaza bağlı birçok yönü olduğuna göre onun karşısında kör savaş mümkün değildir. Müslümanlığımız, bizi şehvetlerimizle baş başa kaldığımız ve onlar karşısında esir olmaksızın ama onları kullanma hürriyetini yaşayarak Allah’ın huzuruna çıkma amacını gerçekleştireceğimiz bir zemini bize sağlamaktadır.

Cinsel şehvetimiz Allah tarafından bünyemize konmuş ama onu helal yolla kullanmamız emredilmiş, haramda kullananlara ise cehennem gösterilmiştir. Para da arazi sahibi olmak da birer şehvet türüdür ve her bir şehvet, Allah Teâlâ tarafından önümüze konmuştur. Arsaların, yemyeşil tarlaların, deniz kenarında oturup ufku seyretmenin güzelliğini içimize Allah koymuştur. Bu zevkleri bize verdikten sonra da imtihan edileceğimizi söylemiştir. İnsan deniz kenarında haftalar, aylar boyunca denizi seyredebilir; yeter ki o arada sözgelimi namazı bırakmasın, harama bakmasın, anne-babasının ve ailesinin hukukunu çiğnemesin. Helal böyledir, Allah’ın kurduğu düzen budur.

Cep telefonu ve sosyal medya, tıpkı ekmeğin başlı başına nimet oluşuna benzer şekilde, sonradan helalliği ve ölçülü yaşanması noktalarında problem olunca büyük bir bela hâline gelmektedir; dinimize, dünyamıza, yaşayışımıza, sağlığımıza bela...

Taşı sıkça taştan su çıkaracak kuvvette genç insanlar bile sırf cep telefonunu rahat kullanma ‘özgürlüğü’ olmadığı için bir işe girmemeyi seçebilmektedirler. Herkes evinden, cep telefonuyla oynarken para kazanabileceği iş aramaktadır. Bundan daha büyük bir bela düşünülebilir mi? Ülkenin sanayisi, ziraatı, ticareti için de çok büyük bir sıkıntıdır bu. Kimse çalışmak istemeyecek, herkesin eline bir telefon verilecek ve mısır ekimini, ineklerin sağımını telefonda mı yapacağız? Ülkemizin yabancı askerler tarafından işgal edilmesinden çok da aşağı kalır yanı yoktur bu durumun. Zira böylesi bir acziyet bizi hem uyur hem uyanırken işgal edebilme kabiliyetine sahiptir.

*

Konunun bir noktasını açarak tahlil etmek ihtiyacı hissediyoruz.

İnsanlar yarın polis karakolunda ifadesini veremeyeceklerini, ailesi gördüğünde utanıp rezil olacakları, maliyeci karşısına belge olarak çıkarıp ceza kesse mağdur olacağı ne kadar çirkin, ahlaksız, adi telakki edilecek şey varsa çok enteresan biçimde fotoğraflayıp belgelemekte ve üstelik yayınlamaktadırlar. Ailesi, çevresi tarafından görülen bu fotoğraflar yüzünden düzenler sarsılmakta, kıyametler kopmaktadır. Çocuk babasının bir rezaletini sosyal medyada görmekte ve ev karışmakta, devlet görüp vatandaşın kaçak işini kendi belgelemesiyle karşısına koymaktadır.

Bütün bunlara bakınca görüyoruz ki o fotoğrafı/sözü yayınlayan, kişinin düşmanı filan değil, bizzat kendisidir. Kişi kendi hesabına kendi aleyhine belge olacak fotoğrafı bizzat kendisi yüklemiştir. Yani bile bile cehennemine kibriti kendi çakmıştır. Bunu insana düşmanın yapmasında bir anlam

bulunabilir. İstihbarat servisi kişiyi izler, izlemesinin mahsulü fotoğrafları polise verir, böylece suç belgelenir; bu normal olandır. Ancak kişinin kendi kendini belgelemesi ve bunu yayınlaması oldukça sıra dışı, zamanımızın çok tuhaf bir durumudur.

İnsan kendini fotoğraflayıp bütün akrabalarının, sülalesinin onu takip ettiği bir ortamda yayınlar mı hiç? Âdem aleyhisselamdan beri dünyada bin bir rezillik icra edilmiştir ama insanın kendi kendini teşhir etmesi ilk defa yaşanmaktadır. Ailesine, başkalarına rezillik hissedeceği türden fotoğrafları ve sözleri dünyada yaşayan her insanın görme ihtimali bulunacak kadar müthiş yaygınlık potansiyelindeki bir mecraya koymanın manası nedir?

Bunların hepsi bir kenara, bir tuzağın içinde bulunulduğunu yetişkin ve yaşlı başlı insanların anlamaması manzaranın kendisi kadar ibret verici ve tuhaftır. Anlaşıyor ki insan haramlara elini bir kere kaptırdığı, kapıyı bir kere açtığı zaman artık onun önü alınamamaktadır.

*

Allah Teâlâ, Âdem aleyhisselamı dünyaya şehvetlerle göndermiştir. Onun çocuklarından biri diğerini, şehvetine mağlup olduğu için öldürmüştür -yani imtihanı kaybettiği için. İnsanın özentilerini putlaştırması anlamında geniş manayla anlaşılması gereken şehvet kavramı, insanın onu ayarlayamadığı ama onun insanı istediği gibi ayarlama kudreti olan her şeyde geçerlidir. Şehvet sadece cinsellikle ilintili konularda olacak değildir.

Bütün şehvet çeşitleri, cep telefonu ve sosyal medya çeperinde kilitlenmiş durumdadır. Banka imkânlarından hayatın diğer herhangi bir detayına varıncaya kadar sayılması zor miktarda işin yönetildiği veya görüldüğü telefon, bir imtihan olarak Siyonistler'in varlığının ve ülkemizi işgal etmelerinin tehlikesinden aşağı kalır olmayan imtihan ağırlığına duyduğumuz samimiyetin bir turnusol kâğıdıdır.

Diğer bir taraftan şu da var ki biri, hiçbir doğrulama imkânı bulunmayacağı şekilde gördüğü bir fotoğraf ve üstüne iliştilmiş iki satır yazıyı başkalarına da göndermek suretiyle insanlar nezdinde güvensizlik ve itibarsızlık yaydığına bunun dünyada bir karşılığı, cezası belki olmayabilir; peki ahirette? Polisten, devletten gizleyebildiğimiz şeyleri meleklerden de gizleyebileceğimizi mi sanıyoruz? Cep telefonumuzda tuttuğumuz, kaydettiğimiz, arşivlediğimiz bilgi ve görsellerin her birinin kıyamet gününde karşımıza konacağını adımız gibi bilmiyor muyuz? **Koyunları boynuzlu ve boynuzsuz olarak iki türlü yaratan Allah, bu iki hayvanın yaratıcısı olduğu ve boynuzlu ya da boynuzsuz olmanın bir kabahat sayılmayacağı ortadayken sırf mahşer zamanının ağırlığının sembolü olarak dünyada boynuzlu ve boynuzsuz koyunların kafa kafaya vuruşmalarının adaletinin sağlanacağını bize bildirmiş değil midir?** Peki aynı Allah, internette dolaştırılan fotoğrafları, yalan dolan haberleri, gizli kalması gereken ama yayılmış şeyleri görmezden mi gelecek? Sadece öldürülmüş insanlar mı diriltilecektir katilleriyle hesaplaşmaları için?

Hiç şüphe yoktur ki imanımız, her fotoğraf karesinin ve cümlelerin, her cümledeki ünlemin ve soru işaretinin mahşerde karşımıza çıkarılacağına ait imandır. "Ben sadece bana gönderileni başkalarına gönderdim, bu fotoğrafı/görseli ben çekmedim" demenin bir mazeret olup olamayacağını az buçuk akıllı olan herkes takdir edebilir. Müslüman, bir pislik görünce "Bu nedir, neye benzer" diye merak edip eğilerek o pisiği karıştırır mı yoksa burnunu tutup oradan ayrılmak mıdır yapması gereken?

Telefonumuza 'başkasından gelen' bir veri/görsel için niye geçerli olmasın bu kriter? Telefonumuza gelen bir şeyi başkalarına 'öylesine' göndermek -şimdi bile değil- yıllar sonra bir ailenin yıkılmasına, birilerinin zarar görmesine sebebiyet veremez mi ve bu ihtimal çok beklenebilir değil mi? Öyleyse bir görseli başkasına gelişigüzel iletmenin vebalinden nasıl kaçılabiliriz?

Ümmet-i Muhammed olarak tıpkı Ravza-i Mutahhara'nın, namazın, minarenin bizim sembolümüz; domuz etinin, faizin, yalanın düşmanlık alametimiz olması gibi Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem

haber verdiği her şeye inanmak da bizi temsil eder. Sembollerimiz bizimle mesafesi açılan bir uzaklıkta kaldığı zaman biz, biz olamayız. Zaten dünyadaki varlığımız bu mücadeleyi yapmak içindir. Domuzları yaratıp ormanları onlarla dolduran, Allah'tır. Onun etini yememeyi buyuran da Allah'tır. Bağları üzümle doldurup sonra şarap imkânını önlerine serdiği kullarına şarap içmemeyi emreden de odur. İmtihan edilmenin mantığı budur. Cep telefonu ve sosyal medya sınavımızı da buna kıyasla anlamamız gerekir.

*

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz bir gün Kâbe'yi seyrederken *"Ey Kâbe, sen ne yüce, ne mukaddessin!"* buyurduktan sonra *"Beni yaratan Allah'a yemin olsun ki müminin onuru, Allah katında senin büyüklüğünden daha değerlidir"* diye söylemiştir.

Müslüman birini beş paralık hâle getiren bir haberi yaymış hangi mümin, Kâbe'yi yıkmaktan daha geride bir suçla yargılanacaktır kıyamet gününde? Siyasetçileri, esnafı, sivil toplum çalışanlarını, dine hizmet eden âlimleri ve hocaları beş paralık yapan herhangi bir bilgiyi yaymayı cihat eder ve vatana hizmet eder gibi yerine getiren insanın Kâbe'yi yıkmaktan daha beter bir şey yaptığını anlaması gerekmez mi?

Bastığımız tuş, kendi azabımızı başlatıyor olabilir. Bir tuş, cehennemimizin kapılarını açabilir. Bir 'tık' ile nice işe onay veriyor, milyonlarca liralık imzalar atabiliyoruz. Öyleyse cehennem kapılarını açmak da bir tık ile mümkün olabilir. Melekler hep hokka-divit ile mi tutuyorlar kayıtları sanacağız; internette olup bitenlerin hesabını yazmıyorlar mı?

Hadis-i şerif, *"Bir Müslüman'ın ayıbını örtenin Allah da ayıbını örter"* buyurmaktadır. Bunun aksi anlatılmaktadır ki bir Müslüman'ın ayıbını teşhir edenin de Allah ayıbını teşhir edecektir. Bir keresinde de Efendimiz, *"Ey kalbine iman oturmamışlar, Müslümanlar'ın ayıplarıyla uğraşmayın. Müslüman'ın ayıplarıyla uğraşanın ayıbını Allah yayar, evinde otururken onu rezil eder"* buyurmuştur. Bir suçun karşılığı, o suçun cinsinden olur.

Dikkat edilirse Efendimiz aleyhisselam, "müminin ayıbı" diyor, demek ki mümin insanın da ayıpları olabilir. Mümin de insandır, ayıp işlemiş olabilir. Ama diğer mümin, onun üzerine savcı veya müfettiş değildir. Kimse başka bir insanı/aileyi/yöreği kirletecek şeylerden bahsetmek gibi bir vazifeye görevlendirilmiş değildir. Hatta bariz biçimde kötü ve hain kimselerin yapıp ettiklerini konuşmak bile konuşan kişinin seviyesini aşağı çekeceği için makbul bir tavır sayılmamalıdır. Bir çöp görüldüğünde eğilip onunla ilgilenmek niye makbul bir iş sayılsın? Niye sen hep lağırma rastlıyorsun! Senden üç tweet geldiğinde ikisi illa birilerinin pisliği, kötülüğü, fecaatiyle ilgili neden olsun? Hadis-i şerif buyuruyor: *"Bir Müslüman'ın alnına bir leke süreni Allah kıyamet gününde sıratın başında bekletecek, ona 'O lekeyi bu adamdan temizle, buradan sonra geç' buyuracaktır."*

Bir çirkinliği, pisliği, iftirayı üretmek ile yaymak aynı suçtur. "Ben bu işe karışmadım, sadece bana geleni gönderdim" demek bir mazeret değildir, olamaz. Dünya sahnesinde geçerliliği belki konuşulabilecekse de ahirette geçersiz bir bahanedir bu.

İbadetlerden lezzet alamayışımız, ramazan dâhil olmak üzere oruçtan keyif hissedemeyişimiz, evlerimizde yaşadığımız huzur eksikliği, artan refahımıza karşın bunalan yüreklerimiz, günahları basitleştirmiş bir anlayışla süren yaşayışımızda telefon denen cihazla yapıp ettiklerimizin birincil payı bulunmaktadır. Herkes takip ettiği sayfa, grup, dizi-film veya her neyse onların seviyesi kadardır; daha fazlası değil. Kimse bu verinin ortalamasını pas geçip sakalının/örtüsünün reklamıyla bir şeyleri ne kendine ne başkalarına ispata yeltenemez. Çocukların uyuduğunda girip hangi sayfalarda dolanıyorsan sen osun. O gezinmeden sonra namazını da kılıyor olabilirsin; bu ayrı bir konudur. Hem seccadenin hem dedikodunun başında bulunmak komikliği, cehennemden hem korunmak hem de

orada iyice kebab olduktan sonra cennete gitmeyi kabul etmek anlamına gelir. Her dedikodu, birilerini kirletirken esasen bizzat dedikoducunun yaşadığı toplumu da kirletmektedir.

Rezilliklerin yayılmasından hoşlanıyor görüntüsü -her ne kadar hoşlanmadığını iddia etse de- kişinin aleyhine büyük bir delildir. Müslüman hiçbir zaman “dediler”, “demişler” kalıbıyla bir şeyleri yaymayı meşru görmez, göstermez.

Biz, bizim için söylenmesinden hoşlanmayacağımız şeyi mümin kardeşimiz için de asla söyleyemeyiz, söyletemeyiz. Her müminin onuru bize emanettir, tıpkı Kâbe'nin emanet olduğu gibi. Bir Avrupa ülkesinde Kur'an-ı Kerim'e hakaret edildiği için lanetler yağdırıp sonra başka bir zamanda bir hafıza, âlime hakaret edilince hiç yerinden kıpırdamamak çelişmesini biz kendimize nasıl açıklayabiliriz? Siyaseten sataşılın bir hocayı savunmanın 'bir anlamı yok' olabiliyor ama başka diyarlarda Kur'an'a hakaret edilince anında cihad moduna giriliyor! Edebiyat tabii! Dünyanın hiçbir yerinde savaş lafla olmaz ama lafla insan onuru kırılıyor.

Ali radiyallahu anh, hiçbirimizin unutmaması gereken bir sözü kulağımıza küpe ediyor: “İnsanın dili, meleğin kalemidir.” Konuşmaya cesaretimizin olmadığı durumlar için telefonda esip gürelediğimiz hâller bir gün karşımıza çıkarılacak, aleyhimize şahit olacaktır.

Kendi evimiz, sağlığımız, işimiz ve hayatımızla uğraşacak; başkalarıyla uğraşmayacağız. Cennet ve cehennemi bir dakikalığına bile unutamayız. Ekranı her baktığımızda gözümüze bir köşesi cennet bir köşesi cehennem olarak görünmüyorsa o telefonu kullanmamalıyız.

Suizan haramdır. Bir Müslüman'ın temiz olduğu, o itiraf edip mahkemeye tescil edilinceye kadar esastır. Herkes biliyor ki hayatı boyunca kamerayla yan yana gelmemiş kimselerin kamera karşısında çekilmiş görüntülerini yapmak artık teknolojik imkânlarla mümkündür. Dolayısıyla tedbir ve temkin de bu seviyede tutulmalıdır.

Müslümanlar olarak prensiplerimizden biri de şudur: Kendimiz için istediğimizi mümin kardeşimiz için de isteyecek, kendimize layık görmediklerimizi başkalarına da reva görmeyeceğiz. Aksi takdirde “İman etmiş olamazsınız” tehdidine muhatap olunur.

Kul hakkı da sadece para çalmak, başkasının dairesinde para vermeden oturmak değildir. Ağızdan çıkan her söz potansiyel bir kul hakkıdır.

Bütün bu kuralları eşimize, çocuklarımıza, akrabalarımıza, dostlarımıza karşı kesinlikle kullanmalı ve - ister tuşlu ister dokunmatik- her tuşun kendi azap sebebimiz olacak tuşa dönüşme ihtimalini gözümüzün önünden asla ayırmamalıyız.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.